

ПИСЬМЕННИКИ УКРАЇНИ ЗВЕРНУЛИСЯ ДО ВЛАДИ

Київ. — Тут газета "Літературна Україна" у числі 40-41 з листопада 1996 року надрукувала звернення Другого з'їзду письменників України до Президента Леоніда Кучми, голови Верховної Ради Олександра Мороза і прем'єр-міністра України Павла Лазаренка.

У зверненні висловлено глибоке занепокоєння духовним, моральним і економічним станом українського народу, в тому числі учителів, лікарів, майстрів мистецтва і літератури. Як сказано в документі, "немає справжніх патріотів України з письменницького середовища за свою мрію про самостійну шасливу Україну страждали про великодержавницьких тюрмах і таборах колишньої імперії, віддали своє життя за свободу народу".

Нині письменники постійно допомагають керівництву в непростому процесі державотворення. Їм дуже болять доля України. Зведення нанівещ української культури стає "видімою реальністю". Практично не виходять книги української літератури, музичної, мистецької класики, не створюються нові кінофільми, розвивається бібліотечна система, система книгорозповсюдження та книготоргівлі. І до цього "док-

лали руку різні керівники та адміністративні органи".

У незалежній Україні українська мова, як і раніше, потребує захисту, бо не виконуються закон про державну мову і 10 стаття Конституції. Письменники вважають за необхідне на найвищому рівні створити програму "Українська мова" і державний комітет з мовної політики, який дбав би про виконання цієї програми.

"Ми, українські письменники, сьогодні б'ємо на сполох, закликаємо і вимагаємо звернути якнайбільшу увагу на стан культури і освіти, настан культури і освіти, науки і мистецтва", — пишуть у своєму зверненні делегати письменницького з'їзду. Вони закликають Верховну Раду ухвалити закони, які стимулюватимуть розвиток національної культури. Також просять законодавчо вжити заходів до захисту культурних цінностей, які перебувають під загрозою знищення. Також просять законодавчо вжити заходів до захисту культурних цінностей, які перебувають під загрозою знищення.

Творчим спілкам, в тому числі й Спілці Письменників України, просять сприяти розвитку української культури і освіти, науки і мистецтва, а також захистити культурні цінності, які перебувають під загрозою знищення.

(Закінчення на стор. 4)

Вийде книжка про вбитого депутата Є. Щербаня

Київ. — Депутатська фракція "Соціально-ринковий вибір" і Ліберальна Партія України підготували збірку матеріалів про життя і смерть убитого на початку листопада депутата Євгена Щербаня, який був членом обох організацій, повідомила 19-го листопада УНІАР.

"Ми нічого не будемо коментувати — біль втраченого не повернути", — сказав у запереченні до збірки, яка так і називається — "Життя і смерть Євгена Щербаня". — Ми пропонуємо вам самим розібратися в тому, що сталося. Зараз ясно одне — кривава рука смерті забрала у нас Людину і допомогла їй в цьому "людям".

У книжці зібрано матеріали української преси про вбивство 3-го листопада на Донецькому лівому депутата і промислового магната Є. Щербаня. Наприклад, у матеріалах донецької газети "Під-

текст" сказано, що "тероризм в Україні, як і передбачалося, набув нової якості". Газета далі продовжує: "Від такого надійного і порівняно дешевого засобу політичної боротьби у найближчому майбутньому навряд чи відмовляться. Кухарі політичної кухні готують нам гострі білоти".

Як відомо, Є. Щербаня, його дружину і бортмеханіка літака вбито з автоматичної зброї в той час, як вони виходили з літака. Третьомим убитим вдалося втекти і до цього часу їх не знайдено.

Точна причина вбивства невідома. Співробітці, а також різні політичні сили висувають ряд можливих причин від політичних до комерційних. Деякі спостерігачі пов'язують вбивство з міжклановою боротьбою між дніпропетровською і донецькою промисловими фінансовими групами.

В Мюнхені відбулася виставка праць Р. Жука

Мюнхен, Німеччина. — Тут у престижній галерії архітектури відбулася в серпні-вересні виставка праць відомого українського архітекта з Монреалю Радослава Жука. Виставка проходила під назвою "Традиція і сучасність" та показувала його проекти церков у Північній Америці, як також проекти музеїв для України.

Галерея є однією з нечислених у світі, присвячених лише архітектурі та з цієї причини широко відомою. Відкрив виставку німецький архітект проф. Ганс Буссо фон Буссе, що є творцем нового міжнародного логотипу в Мюнхені.

Р. Жук доповідав сам у часі виставки про свої

праці, зокрема над українськими церквами в ЗСА і Канаді, як також про свої два останні проекти поширення Українського Національного Музею в Києві.

Про цю виставку проф. Р. Жука була вміщена дуже прихильна рецензія в німецькому щоденнику "Сюддойче Цайтунг", до якої була також залучена світлина української католицької церкви в Торонто проекту Р. Жука.

На виставку виготовлено каталог зі світлинами і рисунками-проектами та з відповідним текстом в німецькій та англійській мовах. На запрошення на виставку є світлина української католицької церкви в Тандер-Бей, Онтаріо, проекту Р. Жука.

Київ похвалив переговори щодо співпраці з ЕС

Київ. — Україна приєдналася до процесу переговорів щодо співробітництва з Європейською спільнотою, повідомила 19-го листопада УНІАР.

"Минулої тиждень і початок цього можна охарактеризувати як час здійснення досить активних кроків в діалозі України з європейськими структурами", — сказав на пресконференції голова управління інформації Міністерства Закордонних Справ Юрій Сергєєв.

Він повідомив, що 18-го листопада міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко зустрівся з амбасадором країн Європейської спільноти і обговорив з ними поши-

рення співробітництва. Темою розмови було, між іншим, необхідність прискорення ратифікації країнами ЕС угод щодо співпраці з Києвом, додаткові зусилля для підтримки економічних реформ в Україні, включення Києва в здійснення трансєвропейських проектів, наприклад, в галузі будівництва, транспорту і машинобудування.

Однією з провідних тем зустрічі було також питання європейської безпеки, її структурованості, оскільки поширення торговельно-економічного співробітництва, чим опікується ЕС, неможливе без забезпечення гарантій безпеки, сказав Ю. Сергєєв.

Україна відмовила А. Лукашенкові у поїзді в район ЧАЕС

Київ. — Україна відмовила білоруському президентові Александрові Лукашенкові у візиті в Чорнобильську зону, даючи зрозуміти, що вона не схвалює його спроби сконсолідувати в своїх руках якнайбільше влади, повідомила 19-го листопада УНІАР, покликаючи на голову управління інформації Міністерства Закордонних Справ Юрія Сергєєва.

"МЗС України не знайшло мотивів для задоволення прохання білоруської сторони про здійснення поїздки президента Білорусі Александра Лукашенки в район ЧАЕС", — сказав Ю. Сергєєв на пресконференції.

Він повідомив, що Україна дуже пильно слідкує за подіями в сусідній країні і є занепокоєна розвитком ситуації в ній.

Як відомо, А. Лукашенко за допомогою референдуму здобув більшість у повноваженнях білоруської влади, які не мають влади, але й частини урядовців. Намагаючись розвинути демонстрації у Мінську, білоруська міліція в черговий раз вдалася до застосування сили і тим самим до порушення прав людини.

Ю. Сергєєв також сказав, що МЗС України прагне активно сприяти розвитку демократії в Білорусі через міжнародні організації, членами яких є як Україна, так і Білорусь.

В Україні відбулися Дні Казахстану

Київ. — Тут 12—18-го листопада пройшли Дні Культури Казахстану в Україні. З Алмати до Києва 12-го листопада прибула урядова делегація Республіки Казахстан, а також творча група, до якої увійшло 120 відомих артистів, виконавців, літераторів і мистців. Гості прийняли вітальні листи міністер з питань гуманітарної політики Іван Кіраса а тоді прем'єр-міністер України Павло Лазаренко.

В національній парламентній бібліотеці розгорнуто книжкову виставку, де широко представлено продукцію казахських видавництв, у Будинку художників відкрито експозицію казахських майстрів пензля, у Будинку Кіно відбувся кінофестиваль казахських фільмів. У приміщеннях Спілки Письменників України

та Спілки Кінематографістів відбулися творчі зустрічі.

Врочисте відкриття Днів Культури Казахстану відбулося в Палаці культури "Україна" 14-го листопада. Пізніше гості відвідали Переяслав-Хмельницький, Білу Церкву, Васильків і мистців. Також Івано-Франківську, Чернігівську, Черкаську і Дніпропетровську області, зокрема місто Дніпропетровське, з яким пов'язана юність президента Нурсултана Назарбаєва. Про це розповідає спеціальна експозиція музею.

Заключені врочистості відбулися знову в київському Палаці культури "Україна" 18-го листопада.

У вересні цього року в Казахстані також з великим успіхом пройшли Дні Культури України.

Вийшла книжка про українських мистців на Заході

Монтреаль, Кве. — Тут вийшла книжка про кийного українського маляра і мистецького критика Івана Кейвана, п. з. "Українські мистці поза батьківщиною". У рукописній спадщині І. Кейвана залишається повна "Історія українського мистецтва", написана ще в той час, коли об'єктивна історіографія була неможливою в умовах України. Видати цю колосальну працю було б можливо хіба котримось інститутів українських студій, а тимчасом вирішено

опублікувати тільки ту частину зібраних автором матеріалів, які зовсім не відомі в Україні. Отже книжка ця адресована читачам в Україні, але не тільки їм.

Один тільки "Показник прізвищ", поданих у 227-сторінковій праці Івана Кейвана, займає 18 сторінок, а це переважно прізвища українських мистців, що жили і творили, а бо й сьогодні ще живуть, у країнах чотирьох континентів поза межами України.

(Закінчення на стор. 4)

В. Кристофер налагоджує відносини з КНР

Пекін, Китай. — З офіційними відвідинами до Китаю прибув секретар Державного департаменту ЗСА Воррен Кристофер, який у середу, 20-го листопада, зустрівся з керівництвом країни. Після зустрічі з міністром закордонних справ Чань Чі-ченем, прем'єр-міністром Лі Пенем і президентом Джіанг Земіном державний секретар підкреслив, що на зустрічах порушено справи торгівлі, людських прав і продажу Американої зброї Тайваню. У цих і інших питаннях обидві сторони визнавали свої розбіжності, котрі самим говоренням не можна поладити.

Однак після чотирьох стосунків між обидвома країнами, члени американської делегації твердять, що віддаються намагаючись з боку Китаю ці відносини поліпшити, незважаючи на існуючі розбіжності. Американці також дали до розуміння, що їхні невдоволення щодо трактування Китаєм своїх політичних дисидентів і релігійних опонентів не стануть на перешкоді у співпраці в інших ділянках.

Насправді відвідини В. Кристофера були подумом, як підготовка до зустрічі президента Білла Клінтона і президента Джіанг Земіна у Філіппінах на економічній конференції в кінці цього тижня. На цій зустрічі обидва президенти повинні б домовитись про обосторонні відвідини своїх країн, яких Китай вже від довгого часу домагається.

У дорозі з Австралії до Філіппін на заплановану конференцію, президент Б. Клінтон підтримує загальну настанову, що ЗСА і Китай завжди будуть мати свої розбіжності, зокрема коли йдеться про людські права, але в той самий час обидві сторони можуть мати кращі стосунки в інших ділянках.

В Україні (з інформації УНІАР)

МИТНИКИ ЗАРОБЛЯЮТЬ ГРОШІ І НА ПЛАТНЮ НЕ СКАРЖАЮТЬСЯ

КИЇВ. — Минулого тижня державний кордон України перетнуло понад 1 млн. 95,000 громадян і 193,000 транспортних засобів. У порушеннях митних правил вилучено: мисливських рушниць; газовий пістоль; 260 мисливських і 120 малокаліберних набоїв; понад 10 кілограмів макової соломки; 381 грам марихуани; 80,214 американських доларів; 13,956 німецьких марок; понад 61 млн. російських рублів; 100 англійських фунтів стерлінгів; 99,200 мадярських форинтів; 1 млн. 112,000 румунських лей; 16,000 чеських крон; 4,500 італійських лір; 648 грамів золотих виробів; 325 г виробів із срібла; 44 старовинні книги; продуктів на 33,454 гривень; промислових товарів на суму 107,032 гривнів.

ПРИКОРДОННИКИ ТАКОЖ ЗАРОБЛЯЮТЬ, АЛЕ БІДУЮТЬ

КОТОВСЬКЕ, ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ. — Тут на українсько-молдовському кордоні є застава "Лучинська", якою керує майор Олександр Труфаненко. В інтер'ю для газети "День" майор розповів, що за дев'ять місяців цього року білці його загону на об'їзних шляхах українсько-молдовського кордону затримали контрабанди на 568,528 гривень; 134,114 американських дол.; 172 501,451 рос.руб.; 26,516 молдовських лей та 1 156 127 520 придністровських купонів і все зда-

ли державі, але держава про військовослужбовців цілком не дбає. За словами майора, машини в них зосереджені, що й доводиться в сусідніх колгоспах випрошувати по мішку борошна, щоб нагодувати воїків. На заставі викопано окопи, бо бандити погрожують розгромити заставу з гранатомета.

ЗРОСТАЄ ЧИСЛО БАРТЕРНИХ ОПЕРАЦІЙ

ХАРКІВ. — Протягом дев'ятого місяця 1996 року підприємства та організації Харківщини здійснювали зовнішню-торговельні операції з 74 країнами світу, оборот досяг 430,3 млн. дол. Найважливішими партнерами Харківщини є Росія і ЗСА — по 5.9 відс.; Білорусь — 5; Молдова — 2.1 відс.; Німеччина і Франція по 1.8 відс.; Та 46.9 відс. зовнішніх операцій здійснює бартером, а це не сприяє поповненню державного і місцевих бюджетів. Підприємства Харківщини посідають 10-те місце серед інших областей у загальному обсязі зовнішньої торгівлі.

ГАЗ НАДХОДИТЬ З МОРЯ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Генеральний директор підприємства "Чорноморнафтогаз" Микола Ільницький повідомив, що фахівці підприємства з'єднали морські платформи і свердловини з береговими спорудами у селищі Глібова й пустили газ, який іде з морських глибин, до населених пунктів Криму. Щодоби подається 2 млн. куб.м газу та ще

Президент Б. Клінтон відвідує Австралію

Сідней, Австралія. — Австралія стала першою країною, куди прибув президент З'єднаних Штатів Америки Білл Клінтон після своєї перемоги у виборах.

Чотириденна австралійська візита включася зустріч в Канберрі з прем'єр-міністром Джаном Говардом, виступ перед депутатами федерального парламенту і два дні відпочинку, які американський керівник з дружиною проведе на морському курорті у стейті Квінсленд.

Головною ціллю візиту, як підкреслюють засоби масової інформації, є зміцнення зв'язків між двома країнами в ділянці економіки і безпеки. На-

лежить обговорити також і деякі питання, щодо яких сторони ще не досягли остаточної згоди. Незадовго до приїзду президента Б. Клінтона австралійський прем'єр Дж. Говард сказав, що під час переговорів він має намір висловити невдоволення з приводу торговельної політики ЗСА, через яку Австралія втратила багато тисяч місць праці і мільйони доларів.

З Австралії президент Б. Клінтон поїде на Філіппіни на зустріч лідерів країн і територій — членів Організації азіатсько-тихоокеанського співробітництва.

КАР'ЄРИ ЦЬОГОРІЧНИХ ВИПУСКНИКІВ шпигунської школи Сі-Ай-Ей, на думку ФБІ, є дуже пошкоджені, бо їх списки та програми знаходяться у руках російської розвідки. Ідентифікації американських підприємців у Москві, котрі подають різні інформації американським розвідним агентствам, розкрито. Діяльність Сі-Ай-Ей у Москві, Токіо, Манілі та Малайзії скомпромітовано, як і репутацію цієї розвідної агенції, що вже вдалося знайти, у тому, що шкоду заподіяв, Герольд Ніколсон, якого заарештовано минулої суботи, 23-го листопада, і оскаржено у продажу державних таємниць Росії.

3 млн. куб.м надходить магістральним газопроводом. Власний видобуток становить 40 відс. необхідного газу.

ПРИВАТНІ ПІДПРИЄМСТВА НЕ Є ДЕФІЦИТОВИМИ

КИЇВ. — Міжнародна фінансова корпорація (МФК) провела дослідження про працю приватних підприємств Львова, Маріуполя, Черкаса, Сум і Ужгорода у третьому кварталі цього року. Мета дослідження — з'ясування тенденції розвитку приватного малого бізнесу через три роки від початку приватизації. Більшість приватних підприємств під час опитування заповнили, що їхні підприємства працюють без втрат — 31 відсоток, або отримують прибуток — 57 відс., і лише 11 відс. вважають своє підприємство дефіцитовим. Приватизовані підприємства становлять 48 відс., приватні — 52 відсотка від усіх підприємств України. Усього, за даними Міністерства Економіки України, в середині поточного року в Україні було 111,000 працюючих малих підприємств із 334,000 зареєстрованих. Щоб відкрити в Україні мале підприємство, треба заплатити понад 1,000 дол. Середня вартість реєстрації — 185 дол., вартість ліцензії та дозволів — 730 дол., інші платежі — 149 дол. За даними МФК, близько половини щомісячних доходів іде на податки, решта на придбання виробничих ресурсів. Основними проблемами розвитку малого бізнесу підприємці назвали високі податки і нестабільність законодавства.

В АМЕРИЦІ

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ ЕНЕРГЕТИКИ Гейзел О'Лірі повідомила у вівторок, 19-го листопада, що Уряд ЗСА погодився заплатити 4.8 млн. дол. як відшкодування 12-ом особам за впровадження ім радіоактивних сировин в часі таємних експериментів під час Холодної війни. Вона зазначила, що це є частинним відшкодуванням за велику кількість неетичних експериментів, які здійснювали державні лікарі, науковці та військові офіційні чинники від 1944 до 1974 років на майже 20,000 осіб. Все це завдяки півторарічному сліду та цілій низці переслухань членами Президентського консультативного комітету для справ експериментування з радіацією на людях, який підсумував, що ті Урядом спонзоровані експерименти були дуже неетичними і тому їх учасники чи їхні нащадки повинні отримати відшкодування.

НЕДАЛЕКО МІСЦЕВОСТІ КВІНСІ у стейті Ілліной на муніципальному летовищі Болдвін невеликий пасажирський літак з 11 пасажирами і залогом, котрий приземлювався, зіткнувся на перехресті злітних доріжок летовища з малим приватним літаком, що саме лав злітати. При ударі обидва літаки відразу перетворилися у вогняну палаючу кулю, всі 13 пасажирів в обидвох літаках загинули. Причин удару покищо не подано.

У СВІТІ

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ у ВАШІНГТОНІ, вдоволені відносно успішним поворотом до Руанди майже 500, 000 втікачів зі Заїру, вирішили значно зменшити американський військовий контингент. На початку ЗСА мали в плані вислати 4,000 військовиків на допомогу, а тепер тільки 800 воїків буде відправлено до Центральної Африки, бо ролі їх участі значно зменшилася. Американські військовики будуть відповідальними за охорону летовищ Кігалі в Руанді, Ентебе в Уганді та Момбаса в Кенії, куди будуть приходити транспорти з допомогою для руандських поворотців зі Заїру.

СХОПЛЕНІ НА АМАТОРСЬКУ відеострічку два ізраїльські прикордонники, які побивають палестинських чоловіків, що без дозволу намагалися пройти на працю в Єрусалим за таку поведінку були ув'язнені, а прем'єр-міністер Ізраїля Бенямін Нетаньягу прилюдно оголосив їм догану, підкреслюючи, що такі воїки не повинні мати місця серед охоронців безпеки держави. Військовики Іцак Шмая та Давид Бен-Абу, на думку ізраїльського прем'єр-міністра, поведлись з палестинцями як кримінальники, а цього не можна толерувати. Міністер державної безпеки Авігдор Кагаліяні сказав, що є потрясіння такою поведінкою ізраїльських воїків і мусить провести докладне слідство.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486, USA: (201) 451-2200

Soyuzivka USA Estate: 216 Fordsmore Rd., Kerkonaka, NJ 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fsgst@aol.com

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. Для членів УНАОу \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$1.00.

Чеків "money orders" виставляють на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Сичиш

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Яничари розпалюють пристрасі

"Ми, депутати Верховної Ради України, звертаємо до народів, парламентарів, урядів і всіх патріотичних, політичних, а також громадських організацій України, Білорусі, Ізраїля, Польщі, Росії, Словаччини і Югославії, щоб виразно собі усвідомили небезпеку загрози націоналізму-фашизму, яка нависла над Україною".

Так починається звернення 95 депутатів Верховної Ради України, передруковане польською газетою в Нью-Йорку "Dziennik Nowojorski" за 13 листопада ц.р. Кожне з 30-ти речень цього антиукраїнського пасквілюю сичить ненавистю до патріотів, які борючись за незалежність і соборність України, виступаючи проти нацифікаторів Юзефа Пілсудського, сталінсько-гітлерівських катів і такі "рідних" яничарів, що вірою і правдою служили і довоєнній шовіністичній Польщі, і червоній Москві, і брнатуному Берлінові.

Згадуваний польськомовний часопис опублікував звернення 95 отих депутатів, не коментуючи його. Ми також не коментуватимемо, чому і для кого газета віддала пісторіоні під брудний випад новоявленим, комуністичної барви, яничарів. Зрештою, "Ньюйорський Щоденник" не може відобразити думку офіційної Варшави, яка за президентури Леха Валенси першою серед європейських країн визнала і привітала українську незалежність.

З люттю усвідомлюючи, що втрачає ґрунт під ногами, комуністичний фарбований лиц в особі 95-ти депутатів-україноненавистників кваліфікує ОУН і УПА як фашистів та релетупе до тих, кого нобув віками: "Звертаємося до всіх тих, котрі не хочуть остаточного відродження і зміцнення в Україні націонал-фашистських організацій". Вірні ідеям справжнього комуністичного фашизму, ці вороги української національної ідеї називають визвольні змагання ОУН—УПА злочинном. Атрчаючи рани трагічних сторінок з періоду взаємного нищення між українцями та поляками, спляноговання і спровокованого комуністами, автори звернення наголосили на жертвах з польського боку і щинціно замовчують жертви українські; включно і пов'язані з ліхвісовною акцією "Вісла", іспірованною Московом, а виконаною польськими червоними. 95-ка пише про вбиті "сотні й тисячі лікарів, учителів, агрономів та інших фахівців, що прибули в Західну Україну з метою відбудови зруйнованого військово-господарського життя, підняття того регіону з віковичної бди і темряви". Український народ пам'ятає, що віками тримав його в нужді, темноті, в терорі. І саме ОУН та УПА стали на шлях його визволення від світлом національної ідеї!

Винищивши під корінь національно свідому інтелігенцію, Москва післала на її місце у величезній більшості своїх агентів і провокаторів; секости знаходилися й серед "своїх", і можливо, що в родинах 95-ти авторів звернення були як перші, так і другі. Знущаючись над справді невинним населенням, мурдуючи своїх же присланих у Галичину, але чесних людей, замаскованих під воєнків УПА спеціальні анкаведистиські банди й творили ґрунт для нинішніх звинувачень ОУН в усіх гріхах...

Хто такі націоналісти? Це, насамперед, ті, хто поважає і дбає про свою націю. Хіба ж не дбають про свої нації росіяни, поляки, білоруси, жиди, словаци? Дбають, і ще й як. Тільки, бач, українцям робити це — зась!..

"Роздерті, розтягніті, доморудять Україну! — закликають автори звернення, кожне з тридцяти речень якого звучить як кожний з тридцяти юдиних срібняків. — Розпініть же її! Тільки за те розпініть, що хоче вона бути вільною, незалежною, соборною! Розпініть, а ми вам у цьому допоможемо! Беріть її голими руками, бо ми її вам даруємо!"

Ось до чого закликає так зване звернення так званих депутатів Верховної Ради України.

...Автори книжок і видавництва, які бажано, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, відстоїть їх огляди, повинні прислати до редакції "Свободи" звання примірники даного твору також і адресу, де така публікація можна набути, та її ціну.

Доліси з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з портретами згаданих некрологів, мають бути довші за сторінку машинопису, писані чорною датою інтервалу на друкарській машині (іше на одному боці листа пам'ятати). Якщо доліси писані рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (доцільно розуміти, що вимовляти як писати великими літерами, історичні літери мають бути малими, але великі прокижки поміж рядками, щоб було для порівняння речень, якщо звяде потрібна). Доліси слід надіслати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерегає за собою право скорочувати доліси і правити мову. Посомо допущення подавати доліси мовою, правлячи у своїх матеріалах, на окорочунок їх у вигляді англійських назв чи правили слід подати їх і по-англійськом і по-українськом. — Редакція.

Святослав Караванський

ВІДРОДЖЕННЯ І СЛОВНИКИ

Успадкована від колоніальних часів русифікація українців є одним з чинників, що гальмують державотворчі процеси в Україні. Того відвідує Україну, має контакти з українськими установами, провадить добочинну, релігійну чи іншу діяльність, знає, як шкідливо їх колоніальна шадина успішної того чи того проксту.

Антидержавні сили використовують усяку можливість, щоб не допустити відродження української духовності, гальмують українізацію державних установ, армії, освіти, науки. Вони посягають на відсутність словників та підручників українською мовою з ряду галузей знання, висувають теорії про економічну недоцільність переходу на українську мову; мовлять, уже є досить літератури російською мовою, навіщо втрачати фонди на видання української. Накладається тезу, нібито російська мова інформативніша від української і забезпечує вищу продуктивність праці.

Пранювали "плідно"

Треба визнати, що скарги на відсутність словників та літератури — небезпідставні. Окупанти України "плідно" попрацювали на ниві українського мовознавства задля дискредитації української мови. Ця "творча" діяльність передусім торкалася словників. Не секрет, що українські фахівці в Росії та в СРСР зобували освіту російською мовою, і отже володіли російською фоловою термінологією. Тому для українського відродження завжди важливими були російсько-українські словники. Розуміючи це, окупанти виставляли видання словників для видання української мови, для трансформування її на важке для спількування язиччє. Це досягалося тим, що у словниках обмежували вибір української лексики, рекомендовано форми, які карикатурно звучали в українській мові і знеохочували самих українців від користування таким незграбним язиччєм. Словникову політику спрямовано на те, щоб штучно зробити українську мову малорозформативною, нездатною існувати без російської.

Так, "Російсько-український словник", виданий Академією Наук УССР, російське слово "существующий" перекладає одним калькованим словом "існуючий" та формою "існує". Насправді ж це поняття української мови висловлювати низькою слів: "сущий", "сущасний", "теперішній", "наятий", "зданий існувати"; усім існуючим істотам — усім сущим істотам, існуючий у природі, існуючий порядком — сущасний порядком — теперішній порядком, що існує на Марсі — зданий існувати на Марсі.

Цей приклад показує, як збудовано українську мову словники УССР. Сучасна українська преса різніє від форм "існуючий", "скріплюючий", "доповнюючий", "обмежуючий", "вражаючий", "удосконалюючий" — форм, невластивих українській мові, що роблять нашу мову з одного боку важкою і книжно-канцелярською, а з другого — "прив'язують" її до російської мови, звідки ці форми запозичено.

Разом цей приклад показує, якими важливими для сучасної України є якісні російсько-українські словники. Успіх українського відродження великою мірою залежить від належного рівня цих словників. Дехто думає, що брак добрих фахових російсько-українських словників можна надолужити виданням відповідних англо-українських. Це помилковий погляд. Бо укладання англо-українського словника в Україні відбувається так: беруть англо-російський словник, перекладають російське слово російським словом, тоді російське слово перекладають на українську мову, звідки наявні російсько-українські словники. На ділі виходить, що англо-український словник пропонує той самий "академічний" суржик.

Медичний словник

Діаспора помогла видати в Одесі "Англо-український словник медичних термінів". І він повен не оквирих форм і зворотів, які на ділі дискредитують українську мову, підбудовуючи тезу про її малорозформативність. У цьому словнику можна

Любомира Крупа

Дорога до храму

Є різні прочани й різні їхні дороги до храму. В цьому мрізі боже пересвідчилися, побувавши на деяких культурних подіях в центрах України у жовтні, які своєю винятковістю не могли пройти мимо, але залишили по собі хвилюючі враження і спостереження для надуми.

"Дорога до храму", про яку співішували у Києві афіші, вела до відбудови Успенського собору за допомогою добродійного концерту в Палаці "Україна", 25-го жовтня, за вступами від 20 до 150 гривень за квиток (це приблизно від 15 до 113 дол.). Виказалось, що тема та призначення доходу були достатньо інспіруючими, щоб зал була заповнена до останнього місця, а всі проходи позаймали люди (на "стоячій" квитки. Вже півгодини до початку концерту (не за традиційною українською точністю) у вестибюль вливалася елегантна, святково вдягнена публіка, переважно молодого віку. І голи на оригінально оформлений сцені раптом у всій своїй величчї засяяла сільвата Успенського собору, в очікуванні чогось небуденного в гримях замір відих.

Що ж, це "небуденне" скоро почалося, тільки в іншому, ніж сподівалося, забарвленні. Після короткого започаткування концерту елегантною паркою українською мовою розпочалося виконання. Під ритм виконавчих світляних ефектів один за одним виступали (крім трьох поміжкованих виступів українців) відомі російські естрадні зірки. Вони дружно згадували їхнє знайомство з Києвом і Україною і впадали в транс, "оркестри" і співу — російською мовою, очевидно. З кожною точкою напруга співу-хрону та музичного супроводу мінилася. Оглушливі голи в юних естрадних зірок типу американських динамічно рухливих, "рок" на фоні мовчаного собору були болочним контрастом. Здавалось, що при змініх кольорах рефлекторів собор червонів чи то з сорому, чи гніву. В дущі все бунтувалося, але залишилося залю. А коли проходили попри численні мерседеси та БМВ, що вздовж вулиці під Палацом "Україна" чекали на своїх власників, все стало ясно. Це новарства столичної публіки — ентузіастів "маскультури" та притягелі (за поясненнями одного князяня) Московського Патріярхату і претендента на відновлений собор.

прочитати таке: "акушерська операція витягнення плода". Звідки взялось таке неоскомерне слово? Чи українці і справді так незграбно висловлюються? Зовсім ні. Ми масмо цілу палітру нормальних слів: "виділення", "видобуття". Але секрет появи слова "витягнення" полягає в тому, що перекладачі к англійське слово extraction переклали зразу на російську мову: дістали "извлечение". Тоді у словнику АН УССР подивилися переклад слова "извлечение" на українську мову: дістали шліф низькою слів, в тому числі "витягнення". І тут вони виграли як найкраще слово "витягнення". Бо слів "виділення" і "видобуття", більш відповідних у даному разі, в академічній словнику не зафіксовано. Далі линути вибрати форму "плода" замість "плоду". Чому? Обидві ці форми дозволяють правопис УССР. Очевидно, в їхній свідомості і далі діє теорія "злиття мов". Але по-українськи в даному тексті треба вжити форму "плоду", і весь вислів звучатиме так: "акушерська операція виділення плода". Порівняйте: "акушерська операція витягнення плода".

Що милозвучніше, оквирише і то інформативніше? Чи ж буде вислів інформативний, коли його "зліплюють" з тяжкомовних і немилозвучних слів? Цей приклад свідчить, що укладання англо-українських словників матиме ефект лише тоді, як існують виконані на належному рівні російсько-українські словники.

З другого боку, низька якість словників змушує українців не доверятися словникам, тоді російське слово перекладають на українську мову, звідки наявні російсько-українські словники. На ділі виходить, що англо-український словник пропонує той самий "академічний" суржик.

Повзу слова "неуник-"

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Мазяр

Червоні маки

Під Бродами завінали маків, прирли всі поля. Там, де Підліська є гора, де Олесько село, Пензник, про їх останній бій за їх тьмєна тьма. Їх тисячі. Там, де стрільці, сини землі святої, у бій ішли. В перший бій ішли і в славі поїхали. За рідний край, за нарід свій.

Вони, ті юнаки, ще майже діти, зброю узяли. Для них щойно почалося життя. Невдані шкоти... Лішили все, пішли. Присягу вірно понесли у бій, за Україну, нарід свій.

Ішли з пісню на устах, як колись батьки, діди, стрільці січові, щоб там, у боротьбі, калину піснесті, червону калину, Україну всім принести.

В той гірзний час, а ту днину, вони у бою полягли, а з кожної краплини пролітої криві зродилися на полях червона квітка мак. І вже, коли літали спочити, по їхніх тілах, по борбах, пройшов монгол, той дикий кат. Топтав, паляв їм землю до святу, та маків не бере воног, ні! Вони цвітуть і цвітом

тим оповідають во вічній нічці про левків, синів-героїв, про хлопців лісових, про їх останній бій за Україну, нарід свій.

О України! Ти ж бо їх на мати, кому ти відуралася їх, синів твоїх! До серця тупиш ти їх нині чарів, які кайдани принесли тобі. За те нагороджаєш їх тепер олівками з Москви. Про левків-синів, про хлопців лісових, про їхню криві ти забуваєш.

Який бо сором є мені і нам усім за те, що ти відкинула все те, що нам було і є святе. О матінко моя! Ти знаєш, я теж був там, із ними. Сьогодні жалую за цим, що залишив межі живими, що мусив пережити кривду, що, для нас таску тьма...

Немає в світі другої країни, подібної тобі, щоб відуралася синів своїх, які сьогодні у гробах, лісак, полях...

Вони все ждуть. Чи довго їм ще треба ждати, щоб пригорнула їх ні! Вони цвітуть і цвітом

Євген Крименко-Іванків

Три міста

Мій шлях життя... і три міста на ньому;
Мов ранок, південь, вечір з темним стягом,
На цій дорозі, пройденій із дому
Я бачу Стрий, і Зальбург, і Чикаго.

Стрия квітучі пахли береги,
І материнські приготали руки;
Цей світ дитинства, рідний, дорогий
Я залишив під бомб зловисний грюкіт.

Мандрівка довга... Зальбургу ось брами:
Соборів велич, чар гірських верхів,
Де богословсько-філософські драми,
Безсмертний Моцарт і чернечий спів.

За океаном... Місто вітряне,
Чикаго неспокійне, метушливе,
Де хмародерів царство кам'яне,
Озерних вод хвилясті переливи.

В мій шлях життєвий три міста вліпились...
Немов три пристані в плавбі морській;
Спинюся і погляну в даль кудись:
Чикаго бачу, Зальбург, рідний Стрий.

Любов Проць

Гостріші контрасти. Повільніший крок.
Марніють ліси — цих нещас полонені.
Вибире осянь по гіздах пташок —
Зсіпає в підставлені вирію жмені.

Мереживо снів і мереживо трав,
І сонце, і квітви тонка філгранність...
Це все хтось зібрав і серце поклав —
На спогоди теплі, на спомини ранні.

ного твору в другий на тлі соурреалістичних драматичних картин, публіка сприймала по-різному. Одні в збен-теженні такі намагалися ловити провідну нитку ілюції; інші в розчаруванні питали: чи це той Шевченко, портрет якого народ ставив поруч святих ікон? Чи це та Катерина, над зневаженням любови якої страждав Пест? А дехто зовсім не приймав цього експерименту й залишав залю.

Що ж, Шевченко, порушуючи універсальні питання, актуальний для всіх поколінь, і кожне покоління може шукати свої відповіді згідно з новою добою. А якщо метою експериментального театру є збудити, зворохотити думку та почуття глядача, навіть його "шокувати", тоді соурреалістичне зображення "Снів за Кобзарем" було незаперечно успішним експериментом. Залишається тільки не стовідсоткове переконання, чи це та дорога до храму Шевченкових творів?

І ще одна дорога до храму відкривалася глядачам, дитям і молоді, а саме в Мистецтві за Євангеліями від Матвія, Марка, Луки та Івана (Снів, Син, Бога Живого) в постановці театру ім. М. Заньковецького у Львові, за режисером Федором Стригунтом та Т. Жирком в головній ролі. Дійство з біблійних часів — життя Ісуса Христа. Глядачі, для яких тема дитинства — знайома, і ті, які з віком вивчили знайомилися вперше, сиділи заворожені поглядами двадцятихвітного давности і абсолютним перевтіленням актора в центральну постать драми Ісуса Христа. Цією у значній мірі допомагала звнішність актора Т. Жирка. Зорові символи кольорів мінюлися відповідно до ситуацій та поцій, відлачують асеруферу даної доби і містичності. Привнятності кількох сотень дитворів не відчувалось, зала не дихала...

В першому раді сини хлопчина семі-восями роками, і коли Ісус з дитинкою на руках зійшов да шаблі зі сцени до залу, хлопчина перестежився... Тоді подумалося — ось тут народжується щось нове, нове покоління з Христом у серці.

Ці кілька жовтєвих спостережень. В сучасній Україні перестежуються безлічі різних доріг, багато з яких претендують на правильність напрямку, хоча в дійсності вони можуть завести в безвість. Оціане не можна не помічати менших і більших стежин і доріжок, які з кожним днем ширшають, лідують і стають відкритими шляхами до всьукраїнського християнського храму.

Лекції англійської мови ПРОСТО ПРО СКЛАДНЕ

Зайняття тринадцяте

ПРО СУФІКСИ

Суфікси, як явище лінгвістичне, мають два аспекти. З однієї сторони — це вигода в побудові однотипових слів. З другої ж — деяка хаотичність: в кожному конкретному випадку існує кілька варіантів, і мова робить вибір певним чином способом.

При вивченні нової мови користь від праці з суфіксами величезна — вони є немовами реками, на яких іде процес словотворення, тільки треба бачити, де перестав діяти їх логіка. А для того, щоб що-то логічно вивести, ми ведемо нескладну форму запису, яка помітно полегшить нашу працю.

Справа в тому, що існує фундаментальний факт, який характеризує англійські суфікси: кожний суфікс завжди діє на визначену частину мови, а в результаті виходить інша, але завжди така сама частина мови. При цьому ми також бачимо старатися дати визначення суфікса, себто описати його сенс.

Почнемо із суфікса **-er (read-reader)**, мабуть, найбільш розповсюдженого. Він завжди приєднується до дієслова і творить іменник; ми запишемо його так:

(verb) -er (noun).
Слово, яке виходить в результаті діючого, означає особу або предмет, який виконує дію (про яку повідомляє дієслово) — це, що (або той, хто) робить;
write-writer — письменник
run-runner — бігун.

Почнемо ще дуже просто, тільки зверніть увагу на стандартні зміни в правописі. Означе, далеко не завжди так легко знайти український переклад:
eater — той, хто їсть (дуже)
drinker — той, хто п'є (це слово слабше, ніж „п'яниця“)
sleeper — той, хто спить (сплошно)
He is a good drinker and sleeper — Він любить випити і поспати.

Коли ви підшукуєте переклад, керуйтеся тільки логікою англійського суфікса, бо українські слова, які, здавалося б, є близькими, можуть привести вас до помилок.
player — той, хто (або те, що) грає
tennis player — людина, яка грає в теніс
a record player — програвач (платівок), а **CD-player** — програвач компактних дисків.

Слово „гравець“ близьке за сенсом, але все ж відрізняється. „Гравець“ — як азартова людина — перекладається „**gambler**“.
lover — той, хто любить;
jazz lover — шанувальник джазу
a lover of animals — любитель тварин
a lover of good food — гурман
worker — працівник
social worker — соціальний працівник
He is a good worker — Він — добрий працівник.

He is a hard worker — Він — трудяга.
Тепер декілька прикладів складених слів:
baby-sitter — той, хто пильнує дітей
movie-goer — той, хто часто ходить до кіна
news-catcher — пошукрибуль.
Означе: **words that are newcomers in the language** — слова, які щойно увійшли до мови.

Тут я хочу ще раз підкреслити: суфікс лише накреслює (при чому з бездоганною логікою!) значення новостороннього мови; часто визначення виходить дуже широким і від нього підпадають різні предмети, звичайно людські характеристики, і той вибір стається випадково.

speaker — той, хто (або те, що) говорить:
1) оратор; той, хто виступає
He is a good speaker — Він — добрий оратор.
She was a first speaker at the meeting — Вона першою виступала на зборках.

2) голосник (колонок, динамік) магнітофону (не плутати з мікрофоном). Також — **loud-speaker** — гучномовець.
teller — 1) розповідач; **story-teller** перекладається і як казкар, і як вигадувач.

2) друге значення **teller** — касир в банку (можливо, колись ці люди були били говірливими).
opener — це, що (або той, хто) відкривав
bottle opener — відкрупувач пляшок
can opener — консервний ніж (тут перед нами друге значення can — консерва бляшанка).

eye-opener — це міг би бути інструмент очного хірурга, але означає зовсім інше: надзвичайна новина; відкриття:
That was an eye-opener for her — Це відразу відкрило їй очі.

breaker — означає і вломлювач, і хвилю, яка розбивається об каміни; цікаві значення має слово **ice-breaker**: 1) криголам (корабель); 2) завага, репліка, яка знімає напруження в розмові (в Америці навіть серйозні виступи часто починають невеликим жартом).

maker — той, хто робить, творить
policy-maker — людина, яка визначає політику (або напрямки діяльності організації).

law-maker — законодавець
trouble-maker — той, хто спричинює неприємності.
Дієслово „**curl**“ означає закручувати. Слово „**curler**“ могло б мати багато різних значень, але прийнялося одне, зокзисм конячине — папілятки (які в Україні тепер називають — бігуни). Але ось порівняю недавно в рекламі факсимашини появилось нове слово **anti-curler** — ясно, що це пристрій, який не дозволяє листковій паперу закручуватися в рурку.

Дієслово **hang** — вішати (як предмети, так і людей)
hanger — той, хто вішає, або те, що вішають. Перше припущення завжди дуже серйозне, означне у слова „**cat**“ с'ї інший переклад — **hang-man**, а наше слово означає „вішак для одягу“.

Ось так, від серйозного до смішного один крок, і суфікси безпрестрасно описують і те, і інше.

Автор лекцій англійської мови — Віталій Леонталь.
Матеріал опрацювала відповідальна за рубрику Галина Колесна. Автор застерігає за собою усі права.

© В. Леонталь

Листопадове свято у нас, в Чикаго, відбулося в нещільно, 10-го листопада ц. р., в аудиторії української школи св. О. Миколая.

На наших Листопадів академія виступали мистецтвом мистецтв, такої як Павло Пішак, Андрій Добрянський, Лінська, Чорнополська, Візантійський хор та багато інших, але такої гідної культурної, високо-мистецької програми собі не пригадую. Хоч і завжди були менше або більше суттєві зауваги, цим разом від естетичної і точної програми до

Збори УЗО у Клівленді

Звичайні загальні збори Українських Злучених Організацій Великого Клівленду, що відбулися в п'ятницю, 15-го листопада ц. р. в будинку парафії Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі, Огайо, закінчили 68-й рік існування цієї координаційної і репрезентативної надбудови місцевих товариств. Почин до утворення такої надбудови у Клівленді дав голова Стрілцького гуртка, колишній виступ Української Галицької Армії Яків Волянський (1896-1995), а здійснений його план допоміг йому члени названо-го гуртка у десятичотири Листопадового чині оціню 1928 року.

У декадах розквіту громадського життя у Клівленді діяло 70 організацій, а тепер — у його переміру і занепадінні — із 30 членів на ці збори після лати своїх делегатів, лише 12. Збори відкрив голова УЗО, уважаний в громаді за українського віта поселення, мгр Василь Ліщинський, а нарадами керував голова Т-ва „Самопоміч“ Мирослав Гейніш, а їх перебіг протоколював Павло Присяжний. Точні звіти про свою працю в минулої каденції від 15-го травня 1995 року прочитували голова УЗО, мгр Лідія Базарко — заступник голови і референт зовнішніх зв'язків, Василь Ліщинський — другий заступник і референт Народного фонду, Іванна Шакурла — свій протокол з минулого збору і про секретаріат, скарбник Григорій Головач, реф. преси дир. Петро

В Чикаго відзначено Листопадові роковини

шан-зілля“ відспівав в'язанку популярних стрілецьких пісень. Дікція, воєдінка і прекрасні строї були більше як бездоганні, так що молоді артисти схотіли зі сцени під звуки оплесків. Одумавшись тріо бандуристок в особах Галі Косогор, Мотрі Пошина і Оксани Родак-Луценко виконали дуже гармонійно і мелодіозно низку улюблених пісень.

Наступною точкою, що без сумніву була короною свята, був виступ молоді солістки Лівської Опері Лесі Грабової. Молодість, врода, вільна манера, прекрасний народний одяг зразу полюбили публіку, а її виконання відомих українських шедеврів було на високому рівні.

Леся співала не для м'яу і не для слави, лише за глибини свого українського серця, на славу молоді української держави, українського народу, а ляміна оплесків понад 300 захоплених слухачів була дуже скромною нагородою за її мистецькі дари та ширими побажаннями до більш успіхів в майбутньому. Часто чулося притишені коментарі, що „я чи ми, ще такої в Чикаго не чули“. Гідним фортепианним супроводом була відома в Чикаго Надя Савин-Вірхінська.

Незрівнян „Балладу про стрілецьку шапку“ Анастасії Курдики, що прямо органічно підходила під атмосферу свята, з чуттям та без зайвого патосу прошепетувала Марія Климчак. Святкове

Д-р Мирослав Харкевич

ЩОБ ОТРИМАТИ АМЕРИКАНСЬКУ зброю, боїсьонський уряд звільнив від виконання обов'язків державного службовця вищої ранги з міністерства оборони Гасана Ченгіча, на домагання ЗСА, котрі оскаржували його у мусульманському націоналізмі та надто близьких стосунків з Іраном. Цей крок боїсьонського уряду відкрив можливість на доставу американського військового обладнання вартості 100 млн. дол. для мусульманських і хорватських армій Боснії, щоб вони були на рівні з армією боїсьонських сербів. Згадане обладнання включає танки, гелікоптери та 45,000 крісів типу M-16.

Відзначення Листопадних роковин у Маямі

Громадський комітет при українській католицькій церкві у Маямі, Флориди, відзначає у днях 3-го і 10-го листопада ц. р. Листопадні роковини українського народу.

У неділю, 3-го листопада, відбудеться Святу Лівтурію з Панахидою у пам'ять 52-літньої річниці смерті князя нашої церкви св. п. Митрополита Андрея Шептицького. У неділю, 10-го листопада, після Панахиди заборі за волю України, які відправив отець шамбелян Іван Стевський в асистентію дяка Михайла Добоса, відбулася у церковній залі коротка програма, яку відкрива голова 17-го Відділу США Мирослава Терешкович.

Присутні відспівали американський гімн. Отець шамбелян І. Стевський провів молитву і виголосив дуже добре святе слово про нашу визвольну боротьбу протягом історії і аж по сьогоднішній день.

Головну промову в англійській мові виголосив Дан Крис. Промовець, як добрий знавець української історії, згадав

кої історії, зумів вдержати увагу слухачів своїм дуже цікавим виступом. Дан Крис є учителем середньої школи, має дуже добре знання історії українського народу і вміє цікаво передати своє знання слухачам, а головне молодому поколінню. У дуже цікавій аналізі подій того часу він вказав на значення Листопадового Зриву для майбутніх подій на українських землях.

Доповідь в українській мові про листопадні події і про св. п. Митрополита Андрея Шептицького виголосила Ірина Ракун. Доповідь її була дуже цікава і виголослена талановито і зі зрозумінням. Після цієї доповіді закінчилося святкування відспіванням українського національного гімну.

З нагоди академії проведено збірку на цілі українських комбатантів, яка дала суму 184 долари. Ці гроші вислали до Суспільної Служби Українських Комбатантів у ЗСА.

Лідія Гладка

Клуб Сеньйорів при праці

27-го жовтня ц. р. з ініціативи Клубу Сеньйорів і при співучасті Т-ва „Самопоміч“ в Нью Йорку відбулася зустріч у домі „Самопоміч“, метою якої було привітання і вшанування членів Управи, яким уже „стукнуло“ вісімдесяти рік життя.

При накритих столах, улаштованих жіноцтвом Клубу і Т-ва „Самопоміч“ у проводі імпресові референтки Ю. Колчинської, застало понад 30 осіб. Голова Клубу Юрій Шогтрин відкрив зустріч і описав посприх довголітньої та заслуженої членки Управи Клубу Сеньйорів Управління Ганушак перу України. Ганушак перу України, мотила, Юрій Шогтрин, звертаючись до присутніх, побажав їм міцного здоров'я і дальшої праці для добра товариства.

Він натякнув теж на нашу потребу улаштувати вечір для розваги, виними думок, що так потрібне для людини. Своє слово закінчив відспіванням гімнології. Від „Самопоміч“ перелада привіт її голова Н. Дума.

До слів голови не було жодних зауваг, бо ніхто не вимагав метрик, як доказу своїх років. Зрештою, і метрика не завжди була правдивим документом, бо, як народ виждав з таборів, то не один зменшував свої літа. Правда, декому це пошастило, а деякі потрапили до війська. В кожному разі, як би людина не спекулювала, це час показує своє.

Відтак забрав слово підписаний. Він подав свої зауваги до праці Клубу, як теж до деяких членів Управи, характеризуючи усе на весело. Щодо привітання членів-вісімдесятиків він уважав, що Управа задумала використати їх, як досвідчених, чесних громадян для добра України. Цей жарт викликав веселіх настрій.

Іван Винник розповів історію про одну бабцю, яка не могла погодитися з обставинами і звичаями в тій країні, все нарікала, нічого їй тут не подобалося, вона жила минулого, це народилося.

Тиміш Шевчук нахернув коротко свого пережіття в роки війни, де загрозі життя була на кожному кроці. На цьому потерпіло його батьки, вивезені в Сибір.

Микола Твердовський висловив подяку всім тим, що в несприятливих умовах задержали зв'язок з нащадками, передаючи їм любов до рідного краю. Стефанія Ганушак коротко подала історію існування і діяльності Клубу Сеньйорів Т-ва „Самопоміч“ в Нью Йорку.

Марія Шепарович розважала присутніх читанням дотепних мудрощів наших нащадків. Вони і нині актуальні.

Після того ще довго велася розмова, переплітана співанням народних пісень. З того можна виснувати, що такі зустрічі є на часі, потрібні.

Голова Юрій Шогтрин, закриваючи сходили, подякував всім за присутність, зокрема тим, що причинилися до успіху зустрічі.

О. Мотиль

Ветерани шукать добровольців

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Українсько-Американські Ветерани в Нью Джерзі, які постійно займаються висилкою скринь із медичними приладами та ліками в Україну, мають в грудні можливість вислати в Україну дев'ять скринь із медичним виваром до шпиталів в Івано-Франківському, Тернопільському, Чернівецькому, Тернопільському та Дононьському. Заладування цих скринь вимагає однак багато руху і тому доволішній станції шукать до помі

Відродження...

(Закінчення з стор. 2)

Усього „Словник“ перекладає 35,000 слів та мовних зворотів, відсутніх у словниках УССР. Такий довідник потрібен і в Україні, і в діаспорі. Але видання „Словника“ в Україні потребує грубих грошей. Автор готує видавничий контракт з товариством „Прогресит“.

Контракт на кільканадцять тисяч доларів.

Така велика сума змушує мене звернутися до української громади, до всіх словоблюбів та патріотів України в діаспорі зі закликком про допомогу.

Я гадаю, що громадянство розуміє потребу і важливість для України „Словника“, бажано, щоб справи видання „Словника“ прилучилися науковці, добродішні, а також патріотичні, молодічі та релігійні організації і, якщо рік, кредитівки.

Діагнозу сумною вістю з родиною, приятелями, і українською громадою, що в четвер 7-го листопада 1996 р. відійшов у вічність на 84-му році життя наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДІО І БРАТ

бл. п. д-р прав

АВГУСТИН ІОЗЬВЯК

ПОХОРОННІ відправи відбулися у понеділок 11-го листопада на цвинтарі St. Augustine Memorial Park, St. Augustine, Fla., де був похований біля своєї дружини АЛЛИ.

У глобихому смутку:

доньки — ОЛІЯ
— АРСЯ
— АРСЯ з мужем та троєма синів,
— ІРЕНА ГІТМАН з мужем
сестра — СТЕФАНІЯ ЧАПЛИНСЬКА

Вінча йому пам'яті!

Діагнозу сумною вістю з родиною та приятелями, що у вівторок, 19-го листопада 1996 р. відійшов у вічність на 91-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦІ І ТІТА

бл. п.

ІВАННА ХМІЛЕВСЬКА

з дому Гісовська

вдова бл. п. д-рові ЯРОСЛАВІ ХМІЛЕВСЬКОМУ

ПАРАСТ-ПАНАХИДА: четверг 21-го листопада, 1996 р. о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Lilly and Zeiler в Baltimore, MD.

ПОХОРОННІ відправи почнуться в тім же заведенні о год. 9-й ранку Заупокойна Служба Божа слухатиме в українській католицькій церкві св. арх. Михайла в Baltimore, MD. Похоронення на церковній цвинтарі.

В глобихому смутку:

донька — МАРІЯКА УЛЯНОВИЧ з чоловіком РОБЕРТОМ і дітьми АНЕО, ПЕТРОМ і ВІОРО

внуки — JAMES TIDD, Jr.
— PAUL TIDD з родиною
— BETH PETERSON з родиною
— BARBARA MARTIN з родиною

сестрині — ЮРІЙ МЕЛЬНИКОВИЧ
— ХРИСТИНА ВИННИЦЬКА
— БОГДА ПЕТРОВИЧ

та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні

**ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТІ
ДО УКРАЇНСЬКИХ ШІЛ!**

**Запрошуємо українців Дітрити
й околиць до катедрі св. ап. Андрія**
5130 Prescott, Detroit, Michigan

на

**УРОЧИСТЕ ВІДЗНАЧЕННЯ
75-ЛІТТЯ ВІДРОДЖЕННЯ УАПЦ
і вшанування пам'яті замучених і спочилих**

Архисередня Божественна Лівтурія в неділю 24-го листопада 1996 р. о год. 10-й ранку

Ювілейний бенкет в Українському культурному центрі о год. 1-й по пол.

Святкова доповідь кандидата історичних наук з України Оксани Хомчук „75-річчя незалежного Українського Православ'я: пісміку історії і наше майбутнє“.

Концертна програма, деклямації.

Чистий прихід призначений на духовні школи в Україні.

ПАРАФІЯЛЬНА РАДА

ПАЧКИ В УКРАЇНУВід **55ц.** за фунт

*Видіраємо пакунки з хати

DNIPRO CO.CLIFTON, NJ PHILADELPHIA NEWARK, NJ
565 Clifton Ave 1801 Cottman Ave 698 Sanford Ave
Tel. 201-916-1543 Tel. 215-728-6040 Tel. 201-373-8783**МАРТА ЛОПАТИНСЬКА****ОФТАЛЬМОЛОГ**

(доктор-спеціаліст по очних недугах)

- ♦ Загальні очні badania та хірургія.
- ♦ Катаракт.
- ♦ Трансплантація корнії.

Зголошення приймаються кожного дня по телефону. Приймає Медикер.

124 Ave B Bayonne, NJ 07002 (201) 436-1150
261 James St., Suite 2D Morristown, NJ 07960 (201) 984-3937**UKRAINE-PAC**(201) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel ServiceПАЧКИ і ХАРЧІ ДО УКРАЇНИ
Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька і Тернопільська області.KOSHERLAND Brooklyn, NY 718 438-8922
RAHWAY Travel Rahway, NJ 908 381-8800
Steven MUSEY Millville, NJ 609 825-7665
EL INCA I.P.S. Union City, NJ 201 974-2583**LVIV EXPRESS SERVICES**
OKSANA INTERNATIONAL

1111 East Elizabeth Ave. Linden, New Jersey 07036 (908) 925-0717

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

БІЛОРУСЬ, РОСІЯ, ПОЛЬЩА, ЕСТОНІЯ, ЛАТВІЯ, ЛІТВА, СЛОВАКІЯ

КОРАБЛЕМ ЛІТАКОМ ДОЛЯРИ ЕЛЕКТРОНІКА

2-3 тижні 220 В

ХАРЧОВІ ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

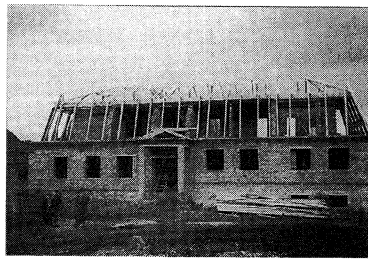
Політ	Місто	Ціна	Політ	Місто	Ціна	Політ	Місто	Ціна
Політ	Київ	\$119.00	Політ	Київ	\$119.00	Політ	Київ	\$119.00
Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00
Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00
Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00
Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00
Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00
Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00
Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00
Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00	Політ	Львів	\$125.00

Увага! 10% ЗНИЖКА НА ПАЧКИ №№ 1, 6, GIANT

Товариство „Св. Софія“ і його праця для Церкви і народу

Праця заснованого Патріархом Йосифом Сліпим Товариства „Св. Софія“ є багатомірною і плідною, але, маючи, відносно мало знайомих українській діаспорі. Як і інші українські діаспорні організації, Товариство „Св. Софія“ звертає делати більше уваги допомогти Україні, але й не занебурює своїх обов'язків супроти української громади на території ЗСА. Діяльність Товариства можна було б поділити на такі категорії — видавнича, інформаційна, педагогічно-освітня і мистецька.

„Св. Софія“ видає чимало цінних творів не тільки з релігійної царини, а й ряд наукових і науково-популярних праць, а також переклади з української літератури англійською мовою. Присмо відзначити, що наклад двох з останніх літературних видань Товариства — англійською переклади книг „Собор“ Олеса Гончара і „Хрест“ Миколи Руденка повністю вже розійшлися в Північно-Американському світі. Американська і канадська студіюча молодь має нагоду ознайомитися з ними в багатьох університетах, де ті були закуплені до бібліотек. Деякі вищі школи, такі як Ла Саль Університет, Торонто, Північний Університет Кароліни, включили „Собор“ в свої курси світової літератури. Попит на книги вже тепер спонукає Управу Товариства думати про здійснення їх другого

Будинок майбутнього музею Патріарха Йосифа Сліпого, що його будівництво тепер триває.

видання.

Великою популярністю відзначається також твір „Самоуправна Київська Церква“ авторства о. Ігоря Мончака, агломовний переклад якого Товариство видає і розіслало чільним представникам американського церковного й інтелектуального світу. Та, мабуть, найбільшим осягом „Св. Софія“ в науці була ініціатива Товариством біографії св. п. Патріарха Йосифа Сліпого „Confession between East and West“ (книжка появилась в престижному американському видавництві Eerdmans), написана провідним американським істориком, професором Йельського Університету Ярославом Пеліканом. Зусиллями Товариства в Україні вже появилось переклад цієї книжки, а нинішній готується друге його видання.

Під цю пору закінчується найбільший видав-

ничий проєкт Товариства — з нагоди 400-ліття Берестейської Унії готується до друку фотозальбом „Віра і Надія“, що вийде в трьох мовах — українській, англійській і польській — і міститиме майже 180 фотографій про історію і сучасне УГКЦ та його представників Церкви і науки. В підготовці до друку також є збірник поезій про Патріарха Йосифа та збірник вибраних праць бл. п. Романа Осінчука.

Товариство активно ширить правду про Україну і українську Церкву. Його члени виступають на різних американських конференціях, влаштовуючи окремі наукові сесії, а інколи, спонсоруючи виступи поодиноких видатних американських громадських і наукових діячів. Як приклад можна згадати доповідь професора Джозефа Петріка Меледі, колишнього амбасадора ЗСА до Ватикану в домі „Св. Софія“ у Вашингтоні.

Регулярними є щотижневі виступи видатних діячів українського політичного, наукового і культурного життя з України і з діаспори, які Товариство влаштовує в своєму Домі у Філадельфії. Серед учасників останніх є генерал Володимир Мулява, провідник українців Росії Олександр Руденко-Десяк, голова НТШ у Львові Олег Романів, колишній віце-міністр освіти України Анатолій Потурницький, члени з Праги Богдан Зілинський і Тетя-

на Беднарова, член редколегії журналу „Весвіт“ Ярослав Дашкевич та Ярослав Ісаєвич, віце-президент Львівського Університету Анатолій Калас, ректор УВУ Микола Лабунський. Товариство було організатором авторського вечора поета Абрама Канцельсона та ряду інших цікавих культурних подій.

По за межами ЗСА і на рідних землях Товариство підтримує активну проповідницьку й педагогічну діяльність. Воно фінансує літні курси професіоналістів з України у Римі для підвищення кваліфікації з таких ділянок, як культура і богослов'я; утримує Український Католицький Університет в Римі і тим причиняється до освіти молодих богословів і організує курси християнської етики й моралі для молоді міст Львова і Тернополя. Дуже популярними були в цих містах проваджені членами Товариства курси англійської мови, що включали підготовку до вступних іспитів, до американських університетів.

Величезні зусилля докладас Товариство тепер до завершення справи монументального проєкту — будівництва музею-заповідника Патріарха Йосифа Сліпого у рідному йому селі Заздрішті на Тернопільщині. Крім музею роліни Сліпих тут буде каплиця, світлиця для дітей, кімнати для монахів, що опікуватимуться музеєм, бібліотека і викладові зали.

Закінчення проєкту Товариства і вітання в житті нових починань, спрямованих на розвиток Української Церкви і знання про неї тепер великою мірою залежатиме від підтримки української громади. Пожертви можна надіслати на адресу Товариства — 7911 White-wood Rd., Elkins Park PA 19027. Всі пожертви можна відтати від податку.

Альберт Кіпа

Письменники...

(Закінчення зі стор. 1)

менників України, досі не повернуто неухомне майно, тобто будинки і приміщення, споруджені свого часу власним коштом творчих спілок. Сьогодні багато письменників не мають помешкань, а на багатьох київських житлових управліннях перебувають шість житлових будинків, споруджених за гроші Спілки Письменників України. Така ж ситуація з письменницькими будинками і в областях. Збудовані Літературним фондом СПУ будинки

творчості в Ялті і Коктебелі самостійно захопила одна з організацій колишнього Літературного фонду СССР, а пізніше кримський парламент перелав їх Літературному фондові Криму, який створився недавно і не має ніяких законних підстав, щоб бути правотворчим цих приміщень. СПУ впродовж кількох років багаторазово зверталася до Уряду, Верховної Ради і Президента з цього приводу, але все залишається без змін. Український парламент зобов'язаний вирішити питання про повернення творчим спілкам їхніх будинків.

Вийшла...

(Закінчення зі стор. 1)

України — в Європі, Північній та Південній Америці і в Австралії. Хронологічно книжка охоплює період від кінця 1930-их до 1980-их років, а в поодиноких випадках сягає навіть початку століття. Навряд чи забув покійний мистецький критик згадати хоч одного українця діаспори, який не був би зангажований у ті чи інші царини образотворчого мистецтва. Усім ім критик дав стислу і влуч-

ну характеристику, згадавши велику кількість цікавих біографічних даних, а в багатьох випадках доповнив розповідь унікальними особистими спогадами.

Книжку розсилає на замовлення зашквалених осіб дочка мистця Зоня Кейван, до якої можна звертатися на адресу: Zonia Keyvan, 4535 Cumberland Avenue, Montreal, PQ, Canada H4B 2L5, а також телефонувати на число (514) 489-5662, факс 489-5009. До вартості книги слід додати 3 дол. на поштові видатки.

АПТЕКА**MEDICAL PHARMACY**

власність української фірми

ВИСИЛАЄМО ЛІКИ В УКРАЇНУ

ВИГОТОВЛЕНІ В УСІХ КРАЇНАХ СВІТУ

ЗА НАЙМИНІШІМИ ЦІНАМИ

ЄДИНА ФІРМА, ЯКА МАЄ ПРАВО НА ПЕРЕСІЛКУ ЛІКІВ ВІД МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

340 College Str., Toronto, Ont. M5T 3A9

Tel.: (416) 922-4145 Fax (416) 922-9633

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 302-го Відділу
З 1-го грудня, 1996 року 302-й Відділ злучиться з Відділом 175-м, якого секретарем є:

АЛЕКСАНДРА М. ЛАВРИН

Просимо членів 302-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 175-го Відділу на адресу:

Mrs. Alexandra M. Lawrin
38184 Yonkers Street
Sterling Heights, MI 48310-3455
(810) 826-9183

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ

Пригадуємо, що вкладки за забезпечення грамоти є платні на 1-й день місяця, а не при кінці. Просимо своєю точною влатюю допомогти секретареві вашого Відділу на час розписатися за збірку вкладок до Головної канцелярії.

Головна Канцелярія УНСОЮЗУ

ГАРАНТУЄМО НАЙВИЩІЙ І НАЙКРАЩУ ОБСЛУГУ**ДОЛЯРИ**

Доставляємо особисто в руки від 3 до 14 днів
Експрес-доставка від 24 до 60 годин

МІСТ MEEST

MEEST CORPORATION INC.

97 Six Point Rd., Toronto, ON, Canada M8Z 2X3

тел.: (416) 236-2032

факс: (416) 236-2110

дзвінок безкоштовно

1-800-361-7345

КУР'ЄРСЬКІ ПОСЛУГИ

документи, листи, подарунки

Доставляємо особисто в руки від 3 до 14 днів

регіональні представники

Східна Америка MEEST-AMERICA

2236 West Chicago Ave. Chicago, IL 60622

тел: (800) 925-5525

1-800-288-9049

Центральна Америка MEEST-KARATU

2236 West Chicago Ave. Chicago, IL 60622

тел: (312) 489-9225

1-800-KARATU

Східна Канада MEEST-MONTREAL

3243 Beaubien East Montreal, QUE H1T 1H7

тел: (514) 593-4715

Західна Канада MEEST-ALBERTA

10834 97 St. Edmonton, AB T6H 3K3

тел: (403) 424-1777

1-800-518-5558

ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ

Продукти високої якості

закуплені в Західній Європі та Канаді

Доставка від 1 до 4 тижнів

КОМЕРЦІЙНІ ВАНТАЖІ

ВСІХ ВИДІВ

визиємо автомобілі в контейнерах

ПРОПОНУЄМО:

● АВТОМОБІЛІ, ТРАКТОРИ

● ФАРМАЦЕВТИЧНІ

● ВЕЛИКИЙ ВИСІР

ПОСУБОВИХ ТОВАРІВ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ

● ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road Kethonkson, New York 12446

9014-626-5041 FAX 914-626-4638

ПРИЇЗДЖАЙТЕ НА РІЗДВО НА СОЮЗІВКУ І СВЯТКУЙТЕ З НАМИ!

Понеділок 6-го січня і вівторок 7-го січня 1997 р.

\$65* від особи звичайні кімнати/\$75* від особи люксові кімнати

Ми пропонуємо ті самі умовини, якщо бажаєте святкувати від

вітвірка 24-го грудня до середи 25-го грудня 1996 р.

Включені у ціну:

нічлі традиційної Свята Вечера

(12 страв, сніданок і різдвяний обід (вибір індик або стейк))

Діти 13 - 17 років пів ціни

Діти нижче 12 років - безплатно

Пропонуємо додаткові ночі:

за \$49* від особи

Діти 13 - 17 років пів ціни

Діти нижче 12 років - безплатно

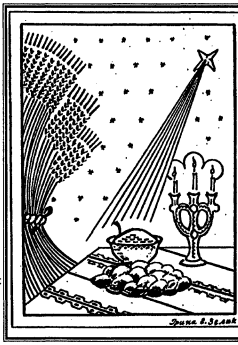
Просимо переслати завадок у висоті \$29* від особи

Оплата тільки за традиційну Святу Вечерю:

\$16.00 від особи, а

\$ 750 від дитини до 12 років

ПІЛЬШІ НА ЗАМОВЛЕННЯ ЗАПОВАСУ

ПОДАТКИ І ЧАЙОВЕ НЕ ВКЛЮЧЕНІ

КРАМНИЦЯ СОЮЗІВКИ

відкрити цілий рік

і має великий вибір цікавих подарунків

PARCA COMPANY

26 First Avenue New York, NY 10009

Tel.: (212) 473-3550

МАЄМО БАНДУРИ НА ПРОДАЖ

• ПРАЦЯ •

ПОШУКУЄМО

Жінку до опіки двох мал-мал дітей і домашньої пра-ці.

East Hanover, New Jersey.

Tel.: (201) 428-1484

* FUNERAL DIRECTORS *

ПЕТРО ЯРЕМА**УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК**

Займається похоронами в BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор

Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN**UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS****AIR CONDITIONED**

Обслуговує ШИРА І ЧЕСНА.

Our Services are Available

Anywhere in New Jersey.

Також здійснюємо похорони на цвинтарі в Банді Брукліну і переселення тілеша Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue

(corner Stanley Terr.)

UNION, N.J. 07083

(908) 964-4222

(201) 375-5555